

کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

مقدمه

روشن است که یکی از دغدغه‌ها و نگرانی‌های اصلی مسئولین و مردم هر جامعه و کشوری رشد و توسعه آن است. بررسی‌های مقدماتی بیانگر آن است که یکی از اصلی‌ترین و اثرگذارترین مقوله در بحث رشد و توسعه جوامع چه در سطح خرد (شخصیت افراد) و چه در سطح کلان جهت رشد منابع انسانی (سازمان‌ها و نظام‌های اجتماعی) آموزش و پرورش است. از این رو پرداختن به بحث تعلیم و تربیت در راستای رشد و بالندگی جوامع و نیروی انسانی موجود آن ضروری می‌نماید. بدیهی است که این تبیین و تحلیل و پرداختن در صورتی مفید خواهد بود که به صورت علمی در سطح رشته‌های دانشگاهی صورت گیرد. یکی از زوایایی که تحلیل آن می‌تواند راهگشای امروز و آینده هر جامعه‌ای باشد تاریخ تعلیم و تربیت است. بررسی و تحلیل تاریخ تعلیم و تربیت از دو سو می‌تواند مفید و مثمرتر باشد. مطالعه تاریخ آموزش و پرورش می‌تواند نقاط قوت و ضعف تعلیم و تربیت کشور ما و سایر کشورها را برای ما آشکار سازد و از این طریق برنامه‌ریزان و مسئولین می‌توانند از نقاط مثبت و اثرگذار کشور و سایر کشورها بهره گرفته و رشد و بالندگی جامعه را تسهیل نمایند و با شناخت نقاط ضعف و علل و عوامل آنها از زیانهای مادی و معنوی بسیاری جلوگیری نمایند. همچنین بررسی مبانی تعلیم و تربیت می‌تواند مفید باشد. بدیهی است که مبانی فلسفی از دیرباز به دلیل اهمیت قضایای فلسفی در روش و رویکرد فیلسوفان پیامدهای جدی را برای حیات آدمی و به طور ویژه برای تعلیم و تربیت داشته است. لذا مطالعه این حوزه از قلمرو معرفتی بشر و واکاوی آن می‌تواند در تعیین مسیر رشد و تعالی هر جامعه‌ای نقش برجسته‌ای را ایفا نماید. با عنایت به مباحث فوق به نظر می‌رسد برنامه تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش به عنوان یک رشته علمی در سطح کارشناسی ارشد می‌تواند در جهت رشد و تعالی افراد و جامعه از طریق شناخت هر چه بیشتر و بهتر مبانی فلسفی و تاریخ تعلیم و تربیت مثمرتر واقع گردد.

اهداف برنامه:

- ۱- آشنایی و تعمیق دانش دانشجویان پیرامون نظریه‌های فلسفی و رویکردهای تاریخی به عنوان مبانی جهت تدوین و توسعه راه‌حل‌های بدیل برای مسایل آموزش و پرورش.
- ۲- فضاسازی برای جلوگیری از هزینه‌های احتمالی ناشی ضعف تعلیم و تربیت با عنایت به تحلیل‌های فلسفی و تاریخی.
- ۳- آشنایی و درک دانشجویان نسبت به مکاتب و اندیشه‌های فلسفی و استلزامات تربیتی.
- ۴- فضاسازی برای بازسازی ساختار و جهت‌گیری‌های نظام تربیتی با عنایت به مباحث فلسفی و تاریخی.
- ۵- تربیت نیروی انسانی خبره و ماهر برای تصدی مسئولیت‌های فرهنگی و تربیتی.
- ۶- تربیت نیروی انسانی خبره و ماهر برای انجام پژوهش‌های علمی در قلمرو رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش.

به نام خدا

جدول تلفیقی دروس دوره کارشناسی ارشد علوم تربیتی
گرایش تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

وضعیت پیشنهادی			وضعیت موجود		
نوع درس	تعداد واحد	نام درس	تعداد واحد	نام درس	ردیف
تخصصی	۲	مکاتب فلسفی و آرای تربیتی کلاسیک	۳	نظریات تربیتی مکاتب فلسفی	۱
تخصصی	۲	مکاتب فلسفی و آرای تربیتی جدید	۲	منطق قدیم و جدید	۲
اصلی	۲	روشهای تحقیق در علوم تربیتی (پیشرفته)	۳	روشهای تحقیق در علوم تربیتی (پیشرفته)	۳
اختیاری	۲	نظریه‌های سازمان	۳	سمینار در مسائل تربیتی	۴
تخصصی	۲	تعلیم و تربیت در قرآن مجید	۳	تعلیم و تربیت اسلامی	۵
اصلی	۲	رویکردها و نظریه‌های برنامه درسی	۲	فلسفه تاریخ	۶
تخصصی	۲	تعلیم و تربیت در سیره ائمه	۲	نظریات تربیتی ائمه اطهار	۷
تخصصی	۲	سیر تاریخی تعلیم و تربیت ایران و اسلام	۳	تربیت در نهج البلاغه	۸
تخصصی	۲	فلسفه تطبیقی اسلام و غرب	۳	آموزش و پرورش تطبیقی (پیشرفته)	۹
اصلی	۲	روشهای آماری پیشرفته در علوم رفتاری	۳	برنامه‌ریزی آموزشی	۱۰
تخصصی	۲	سیر تاریخی تعلیم و تربیت در غرب	۳	سیر آراء تربیتی غرب	۱۱
-	۴	پایان نامه	۴	پایان نامه	۱۲
اصلی	۲	مبانی روان شناختی تعلیم و تربیت	۲	روشهای آماری پیشرفته	۱۳
اصلی	۲	فلسفه علم	۲	کلیات فلسفه	۱۴
اختیاری	۲	زبان تخصصی	۲	زبان تخصصی	۱۵
اختیاری	۲	مبانی اجتماعی تعلیم و تربیت	۲	جامعه‌شناسی تعلیم و تربیت پیشرفته	۱۶
-	-	-	-	مبانی و اصول تعلیم و تربیت	۱۷

عناوین دروس کارشناسی ارشد علوم تربیتی گرایش تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

ردیف	عناوین دروس اصلی مشترک	نوع درس	تعداد واحد
۱	روش‌های تحقیق در علوم تربیتی (پیشرفته)	اصلی	۲
۲	رویکردها و نظریه‌های برنامه درسی	اصلی	۲
۳	روش‌های آماری پیشرفته در علوم رفتاری	اصلی	۲
۴	مبانی اجتماعی تعلیم و تربیت	اصلی	۲
۵	فلسفه علم	اصلی	۲
	جمع		۱۰ واحد

ردیف	عناوین دروس تخصصی	نوع درس	تعداد واحد
۱	مکاتب فلسفی و آرای تربیتی کلاسیک	تخصصی	۲
۲	مکاتب فلسفی و آرای تربیتی جدید	تخصصی	۲
۳	سیر تاریخی تعلیم و تربیت در غرب	تخصصی	۲
۴	تعلیم و تربیت در قرآن مجید	تخصصی	۲
۵	تعلیم و تربیت در سیره ائمه	تخصصی	۲
۶	سیر تاریخی تعلیم و تربیت ایران و اسلام	تخصصی	۲
	جمع		۱۲ واحد

ردیف	عناوین دروس اختیاری	نوع درس	تعداد واحد
۱	زبان تخصصی	اختیاری	۲
۲	مبانی روان‌شناختی تعلیم و تربیت	اختیاری	۲
۳	فلسفه تطبیقی اسلام و غرب	اختیاری	۲
۴	نظریه‌های سازمان	اختیاری	۲

پایان نامه	-	۴ واحد
------------	---	--------

پایان نامه	دروس اختیاری	دروس اصلی	دروس تخصصی
۴	۴	۱۰	۱۲

روش‌های تحقیق در علوم تربیتی (پیشرفته)

Advanced Research Methods in Educational Sciences

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: اصلی مشترک	پیشیاز: -

هدف درس:

کمک به دانشجویان برای کسب دانش و مهارت در شناخت و انجام پژوهش صحیح، مفید و خلق دانش جدید

در رشته فلسفه آموزش و پرورش

رئوس مطالب:

- ماهیت تحقیقات فلسفی - تربیتی

- تهیه و توسعه طرح تحقیقاتی با توجه با ملاحظات انسانی، (پیشینه کاوی)

- آشنائی کامل با روش های تحقیق، انتخاب افراد نمونه به روشهای کیفی، جمع آوری اطلاعات به روشهای مختلف

- رویکردهای تحقیقات کیفی (مطالعه موردی، سنت‌های تحقیقات کیفی و تحقیق تاریخی)، پدیدارشناسی، تحلیل محتوا، هرمنوتیک

- کاربردهای تحقیق (تحقیق ارزشیابی و تحقیق اقدام پژوهی)

- نقد طرحهای پژوهشی

- استفاده صحیح از منابع تحقیقاتی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع اصلی

۱- پاشا شریفی، حسن و شریفی، نسترن (۱۳۸۰). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات سخن.

۲- سرمد، زهره. بازرگان، عباس و حجازی، الهه. (۱۳۷۶). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: نشر آگه.

۳- گال، ام. دی. گال، جی. پی. و بورگ، دبلیو. آر. (۱۳۸۲)، روش‌های تحقیق کمی و کیفی، ترجمه نصر و همکاران، تهران: سمت.

۴- فلیک، یو. (۱۳۸۲). درآمدی بر پژوهش کیفی. ترجمه سیادت، جمشیدیان و نوروزی. قم: سماء قلم.

5-Gall, M. D., Gall, J.P. & Borg, W.R.(2000). *Educational research: An introduction* (7 th ed). New York: Allyn & Bacon.

6-Heyting, Frieda.(2002). *Methods in the philosophy of education*, London, New York: Routledge.

7- Pring, Richard.(2004). *Philosophy of education research*, London: Continuum.

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
گروه علوم تربیتی

رویکردها و نظریه‌های برنامه درسی Curriculum Approaches and Theories

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: _____ حل تمرین: _____
نوع درس: اصلی مشترک	پیشنیاز: _____

هدف درس

توسعه دانش و تواناسازی دانشجویان در تحلیل انتقادی برنامه درسی به عنوان یک حوزه معرفتی، رویکردها و

پارادایم‌های آن

رئوس مطالب

- تاریخ شکل‌گیری و تحول حوزه معرفتی برنامه درسی: پارادایم سنت‌گرایی، پارادایم تجربه‌گرایی، پارادایم نومفهوم‌گرایی، پارادایم پست‌مدرن

- رویکردهای برنامه درسی: تبیین رویکردهای فردی برنامه درسی، رویکردهای اجتماعی برنامه درسی، رویکردهای مبتنی بر دانش برنامه درسی، رویکردهای مبتنی بر تجربه حرفه‌ای در برنامه درسی، رویکردهای تلفیقی برنامه درسی.

- نظریه‌های برنامه درسی: نظریه‌های تایلر، برونر، میلر، کلاین، آیزنر، شوبرت و ژيرو.

- تحلیل انتقادی برنامه درسی در ایران.

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- ملکی، حسن و همکاران.(۱۳۸۲). *رویکرد تلفیقی به برنامه درسی*. (کتاب سال انجمن مطالعات برنامه درسی ایران)، تهران: انجمن اولیاء و مربیان.

۲- میلر، جان.(۱۳۷۹). *نظریه‌های برنامه درسی*. ترجمه محمود مهر محمدی، تهران: انتشارات سمت.

۳- مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۱). *برنامه درسی: نظرگاه‌ها، رویکردها و چشم اندازها*. مشهد: آستان قدس رضوی (بخش‌های ۲ و ۳).

4- Apple, M. (2004). *Ideology and curriculum*. Third Edition, USA. Taylor and Francis.

5-Eisner, E. (2002). *Educational imagination*. Fourth Edition, New Jersey: Prentice-Hall.

6-Posner, G. J. and Posner, G.(2003). *Analyzing the curriculum*, Third Edition, New York: McGraw Hill.

روش‌های آماری پیشرفته در علوم رفتاری

Advanced Statistical Methods in Behavioral Sciences

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: اصلی مشترک	پیشیاز:

هدف درس:

توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه انواع روشهای آماری آزمون فرضیه ها با استفاده از نرم افزارهای آماری
رئوس مطالب:

(۱) مدل‌های طبقه بندی داده های آماری و معرفی آزمونهای مرتبط با آنها (۲) شیوه های ورود به اطلاعات نرم افزارهای آماری رایانه‌ای (خصوصاً آخرین نسخه SPSS) (۳) کاربرد آزمونهای پارامتریک (تحلیل واریانس دو عاملی، تحلیل واریانس چند عاملی، تحلیل کوواریانس، تحلیل مانوا، رگرسیون ساده و چندمتغیره) (۴) کاربرد آزمونهای غیر پارامتریک (ویلکا کسون، مجذور خی چندمتغیره، کولموگروف، اسمیرونف، کروسکال والیس) (۵) کاربرد آزمونهای پیشین (زمون لوین و باکس) (۶) کاربرد آزمونهای تعقیبی (LSD، شفه و توکی) (۷) استفاده از نرم افزارهای آماری (خصوصاً SPSS) در تحلیل های فوق

شرح واحد عملی:

دانشجو حداقل با ۵ نمونه فرضی در زمینه ورود داده ها به SPSS و تحلیل داده ها مهارت پیدا کند

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع اصلی

۱- فرگوسن، ج. و تاکانی، ی. (۱۹۸۹). *تحلیل آماری در روانشناسی و علوم تربیتی*. ترجمه علی دلاور و سیامک نقشبندی.

تهران: نشر ارسباران.

۲- کرلینجر، ف. و پدهاوزر، ج. (۱۳۶۶). *رگرسیون چندمتغیری در پژوهش رفتاری*. ترجمه حسن سرائی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

۳- مولوی، حسین. (۱۳۷۹). *راهنمای عملی SPSS در علوم رفتاری*. اصفهان: انتشارات مهرقائم.

4-Arminger, G., Clogg, C., C. and Sobel, M.E.(1995). *Handbook of statistical modeling for the social and behavioral sciences*, New York: Plenum.

5-Hawell, D. C. (1997). *Statistical methods for psychology*. Boston: PWS-Kent Publishing Company.

6-Stvens, J. (1996). *Applied multivariate statistics for the social sciences*.(3rd edn).Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی حل تمرین:
نوع درس: اصلی مشترک	پیشنیاز:

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان پیرامون مبانی اجتماعی تعلیم و تربیت و اصول آن و کمک به افزایش دانش دانشجویان در زمینه فرایند تعلیم و تربیت با عنایت به مبانی اجتماعی

رئوس مطالب

تبیین و تحلیل مبانی اجتماعی آموزش و پرورش با توجه به مکاتب و رویکردهای مختلف جامعه شناسی
تبیین و تحلیل مبانی جامعه شناسی اهداف و اصول آموزش و پرورش
تبیین و تحلیل عوامل اجتماعی مؤثر بر تعلیم و تربیت
نقد و بازاندیشی در مبانی اجتماعی تعلیم و تربیت
تبیین و تحلیل فرایند تعلیم و تربیت با توجه به عوامل اجتماعی
تبیین و تحلیل تأثیر متقابل نهادهای اجتماعی و تعلیم و تربیت

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

- ۱- برزینکا، ولفگانگ. (۱۳۷۱). نقش تعلیم و تربیت در جهان امروز، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲- توسلی، غلامعباس (۱۳۸۵). جامعه‌شناسی و آموزش و پرورش.
- ۳- شارع پور، محمود (۱۳۸۳). جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، تهران: سمت.
- ۴- علاقه‌بند، علی (۱۳۸۲). جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، تهران: نشر روان.
- ۵- موریش، ایور (۱۳۷۴). درآمدی بر جامعه‌شناسی تعلیم و تربیت، ترجمه غلامعلی سرمد، تهران: مرکز نشر دانشگاهی

6- Bhtlacharya, Srinibas (2006). *Sociological foundation of education*, Atlantic Publishers and

Distinbutors.

7- Singh, Yogesh Kumar (2007). *Sociological foundation of education*. A.P.H.Publication.

8- Talersa, Hemlata (2002). *Sociological foundation of education*, Kanishka Publication

فلسفه علم

Philosophy of Science

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اصلی مشترک	پیشنیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان نسبت به اندیشه‌های معرفتی، چرخش‌ها و تحولات شناخت‌شناختی و روش‌شناسی و تلاش در جهت دست‌یابی به نگرش و روش معرفتی جهت مطالعه مباحث تربیت دینی

رئوس مطالب

- ! بررسی مساله شناخت، منابع شناخت، ابزار شناخت، موانع و محدودیت‌های شناخت
- ! تبیین، تحلیل و نقد اندیشه‌ها و مکاتب معرفت‌شناسی
- ! تبیین و تحلیل استقرار گرایی، ابطال گرایی، فلسفه علم کوهن و لاکاتوش
- ! تبیین معانی مختلف علم از منظر مکاتب مختلف نظیر سنت تحلیلی، اثبات‌گرایان و ...
- ! بررسی اجمالی تحول مکاتب معرفت‌شناسی در تفکر و علم دینی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

۱- باقری، خسرو (۱۳۸۲). **هویت علم دینی**، تهران: نشر زلال.

۲- لازمی، جان (۱۳۶۲). **درآمدی تاریخی به فلسفه علم**، ترجمه علی پایا، تهران: مرکز نشر دانشگاهی

- 3- Bovens, L. and Hartmann, S. (2003), *Bayesian Epistemology*, Oxford: Oxford University Press.
- 4- Kuhn, Thomas. (1962). *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago: University of Chicago Press.
- 5- Ladyman, James (2002), *Understanding Philosophy of Science*, Routledge: London & New York
- 6- Popper, Karl. (1963). *Conjectures and Refutations*. London: Routledge and Kegan Paul.
- 7- Rosenberg, Alexander. (2005). *Philosophy of Science: A Contemporary Introduction*, London: Routledge

مکاتب فلسفی و آرای تربیتی کلاسیک

Classic Philosophical Schools and Educational Ideas

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان نسبت به مکاتب فلسفی و آرای تربیتی فیلسوفان برجسته و سیر تحول فلسفه تعلیم و تربیت از آغاز تا پایان قرن نوزدهم و دستیابی به نگرش فلسفی جهت تحلیل مسایل مبتلا به نظام های تعلیم و تربیت

رئوس مطالب

- تحلیل رابطه "فلسفه"، "تعلیم و تربیت" و چرخش ها و انقلاب های فلسفی تعلیم و تربیت

- بحث پیرامون ماهیت "فلسفه تعلیم و تربیت" و حدود و ثغور آن در دیدگاه های افلاطون، ارسطو، اگوستین و

اکویناس

- تحلیل و تبیین مکاتب ایده آلیسم، رئالیسم، طبیعت گرایی، تومیسم، معرفت شناسی و ارزش شناسی و استلزامات

تربیتی آنها

- بررسی کارکردهای دیدگاه های فلسفی در حوزه عمل و تبیین چشم اندازهای آن در دوره کلاسیک

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- الفاخوری، حنا و البحر، خلیل (۱۳۸۳). *تاریخ فلسفه در جهان اسلامی*، عبدالحمید آیتی، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

۲- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه (۱۳۷۲). *فلسفه تعلیم و تربیت*، جلد اول، تهران: سمت.

۳- کاپلستون، فردریک. *تاریخ فلسفه*، جلد ۸-۱، تهران: سروش.

۴- گوتک، جرال.ال (۱۳۸۰). *مکاتب فلسفی و آرای تربیتی*، ترجمه محمدجعفر پاک سرشت. تهران: سمت

۵- مایر، فردریک (۱۳۷۴). *تاریخ اندیشه های تربیتی*، جلد اول و دوم، علی اصغر فیاض، تهران: سمت

۶- نقیب زاده، میرعبدالحسین. (۱۳۸۰). *نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش*. تهران: انتشارات طهوری.

7-Baumer, Franklin Le van (1978). *Main currents of western thoughts*, London: Yale university press.

8- Palmer, J. A(2001). *Fifty major thinkers on Education*, Rout ledge Publication.

9-Pring, Richard(2004). *Philosophy of education: Aims, theory common sense and research*, London: NewYork, Continuum.

- 10-Sтивен M. Cahn (1996). *Classic and contemporary readings in the philosophy of education* McGraw-Hill.
- 11-Stumpf, S. E. and Fieser, J. (2003). *Philosophical problems*, fifth ed., London: Mc Graw Hill compoines.
- 12-Winch, Christopher. (1999). *Key concepts in philosophy of education*, London. NewYork: Routledge

مکاتب فلسفی و آرای تربیتی جدید

Modern Philosophical Schools and Educational Ideas

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: مکاتب فلسفی و آرای تربیتی کلاسیک

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان نسبت به مباحث فلسفی جدید و استلزامات تربیتی آنها و دستیابی به نگرش فلسفی تربیتی

جهت تحلیل مسایل مربوط به نظام‌های تعلیم و تربیت

رئوس مطالب

! تبیین، تحلیل و نقد تحولات فلسفی و تربیتی جهان در عصر جدید

! تبیین، تحلیل و نقد مفهوم فلسفه و تربیت با عنایت به تحولات فلسفی و تربیتی

! تبیین، تحلیل و نقد آموزه‌های فلسفی و دلالت‌های تربیتی در عصر جدید

! مطالعه و بررسی رویکردهای «تحلیل فلسفی (فلسفه تحلیلی)»، بنیادگرایی، پایدارگرایی، پیشرفت‌گرایی و

بازسازی اجتماعی

! مطالعه و نقد و بررسی مباحث نوین فلسفی (هرمنوتیک، سازنده‌گرایی، پست‌مدرنیسم و ...) و دلالت‌های تربیتی

آنها

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- باقری، خسرو (۱۳۷۵). دیدگاه‌های جدید در فلسفه تعلیم و تربیت. تهران: نقش هستی.

۲- باقری، خسرو و عطاران، محمد (۱۳۷۶). فلسفه تعلیم و تربیت معاصر، تهران: محراب قلم.

۳- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه (۱۳۷۲). فلسفه تعلیم و تربیت، جلد اول، تهران: سمت.

۴- کاپلستون، فردریک. تاریخ فلسفه، جلد ۹-۸، تهران: سروش.

۵- گوتک، جرال‌دال (۱۳۸۰). مکاتب فلسفی و آرای تربیتی، ترجمه محمدجعفر پاک سرشت. تهران: سمت

۶- نصر آبادی، حسنعلی و دیگران (۱۳۸۴). انگاره‌های جدید در فلسفه تعلیم و تربیت، قم: سماء قلم.

۷- نقیب زاده، میرعبدالحسین. (۱۳۸۰). *نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش*. تهران: انتشارات طهوری.

8-Patricia White(1998). *Philosophy of education: major themes in analytic tradition*, Routledge.

9-Scranton, P (1991). *Contemporary theories of education*, London, Intent educational Publishers, College Division.

سیر تاریخی تعلیم و تربیت در غرب
Evolution of Educational Thoughts in the West

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشیاز:

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در زمینه سیر آرای تربیتی غرب و افزایش دانش و قدرت تحلیل آنها در زمینه آرای

تربیتی غرب و سیر آن

رئوس مطالب

! بررسی و تبیین آرای تربیتی یونان و روم باستان

! بررسی و تبیین آرای تربیتی قرون وسطی

! تبیین و تحلیل آرای تربیتی رنسانس (قرون ۱۶ و ۱۷ و ۱۸)

! تبیین و تحلیل آرای تربیتی غرب در سده‌های اخیر

! تبیین و تحلیل چشم انداز آینده تعلیم و تربیت در غرب با توجه به سیر گذشته

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- صدیق، عیسی. (۱۳۴۰). تاریخ فرهنگ اروپا از آغاز تا زمان حاضر، تهران: طبع کتاب.

۲- کاردان، علی محمد. (۱۳۸۱). سیر آرای تربیتی غرب، تهران: سمت.

۳- مایر، فردریک. (۱۳۷۴). تاریخ اندیشه‌های تربیتی، ترجمه علی اصغر فیاض، جلد اول و دوم، تهران: سمت.

۴- میالاره، گاستون. (۱۳۷۸). تاریخ جهانی آموزش و پرورش، ترجمه محمدرضا شجاع رضوی. مشهد: آستان

قدس رضوی.

5- Durkheim, Emile (2006). *The evolution of education thought: Lectures on the Formation*, Translated by peter Collins, Paradigm pub.

6-Morsy, A. (ed) (1997). *Thinkers on education*. India: UNESCO publishing, Oxford & IBH publishing.

7- Palmer, J. A (2001). *Fifty modern thinkers on education*. Routledge Publication.

8-Ueberweg, Friedrich(1999). *History of philosophy: from Thales to present time*, New York: Thoemmes Press.

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

گروه علوم تربیتی

تعلیم و تربیت در قرآن مجید

Education in Holy Quran

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی
حل تمرین:	
نوع درس: تخصصی	پیشیناز:

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان پیرامون مباحث کلی تربیت اسلامی از جمله فلسفه تربیتی اسلام، انسان شناسی، مبانی،

اصول و اهداف تربیت

رئوس مطالب

- تبیین سیر تحول دیدگاه‌های روش شناختی در حوزه آموزه‌های وحیانی

- بررسی و تبیین امکان، معناداری و سازواری تربیت دینی (اسلامی) با عنایت به مباحث روش شناختی

- تبیین مبانی انسان شناختی، هستی شناختی و ارزش شناختی از دیدگاه قرآن

- تبیین و تحلیل اهداف، اصول و روش‌های تربیتی در قرآن

- تحلیل و مطالعه انتقادی تربیت دینی و اخلاقی کشور با عنایت به آموزه‌های وحیانی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- باقری، خسرو (۱۳۸۰) *نگاهی دوباره به تربیت اسلامی (۱)*، تهران: انتشارات مدرسه

۲- باقری، خسرو (۱۳۸۴). *نگاهی دوباره به تربیت اسلامی (۲)*، تهران: انتشارات مدرسه

۳- باقری، خسرو (۱۳۸۲). *هویت علم دینی*، تهران: نشر زلال

۴- حسینی، علی اکبر (۱۳۷۹). *تعلیم و تربیت اسلامی: مبانی، منابع و اصول*. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

۵- طباطبائی، محمدحسین (۱۳۸۴). *المیزان*. ترجمه محمدباقر موسوی همدانی. قم: دفتر انتشارات اسلامی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.

- ۶- فرهادیان، رضا(۱۳۸۵). مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث، قم: بوستان کتاب
- ۷- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه (۱۳۸۲). انسان از دیدگاه اسلام. تهران: سمت
- ۸- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه(۱۳۷۶). درآمدی بر تعلیم و تربیت اسلامی (۲)، تهران: سمت
- ۹- مرکز مطالعات تربیت اسلامی(۱۳۷۹). کتب تربیتی اسلامی ۱ تا ۶، قم: نشر تربیت اسلامی وزارت آموزش و

پرورش

- 10- Attus, Naquib A., seyed Muhammad.(1980). *The concept of education in Islam: A frame work for an Islamic philosophy of education* , koala Lumpur: ABIM
- 11-Carr, D. (1994). Knowledge and truth in religious education, *Journal of philosophy of education*, 28, 221-238.
- 12-Shahzad, Ahmad(2004). *Islamic education*, Anmol publication PVT.

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: ---

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در زمینه تربیت اسلامی با توجه به آموزه های نهج البلاغه و روایات ائمه معصومین (ع) و توانمندسازی دانشجویان برای استنباط دلالت های تربیتی از آموزه های روایی رؤس مطالب

- تبیین مبانی انسان شناختی، هستی شناختی و ارزش شناختی سیره ائمه
- تبیین و تحلیل دلالت های تربیتی (اهداف، اصول و روشها) سیره ائمه
- تبیین مباحث مقدماتی راجع به بحث احادیث و حدیث شناسی (علم الحدیث)
- تحلیل انتقادی تربیت دینی و اخلاقی کشور با عنایت به آموزه های روایی
- تبیین و تحلیل سیره تربیتی معصومین در ابعاد جسمانی، عاطفی، عقلانی و اجتماعی
- تبیین و تحلیل سیره تربیتی معصومین در شیوه ها و محتوای تربیتی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	✓

منابع

- ۱- باقری، خسرو. (۱۳۷۹). **نگاهی دوباره به تربیت اسلامی**. تهران: انتشارات مدرسه.
- ۲- دلشاد تهرانی، مصطفی (۱۳۷۸). **ماه مهر پرور**، تهران: خانه اندیشه جوان
- ۳- قطب، محمد. (۱۳۶۲). **روش تربیتی اسلام**. ترجمه سید مهدی جعفری، تهران.
- ۴- کلینی، محمد بن یعقوب (۱۳۶۲). **اصول کافی**، جواد مصطفی، تهران: نشر نور.
- ۵- محمدی ری شهری، محمد (۱۳۶۲). **میزان الحکمه**، قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
- ۶- مظلومی، رجبعلی (۱۳۷۴). **تربیت معنایی انسانی: تربیت از دیدگاه ائمه اطهار**، تهران: انتشارات انجمن اولیاء و

مربیان

نهج البلاغه،

۷- ملکيان، مصطفى. (۱۳۸۱). تعاملاتي چند در باب امکان و ضرورت اسلامي شدن دانشگاهها. تهران.

10-Shahzad, Ahmad (2004). *Islamic education*, Anmol publication.

11- Ashraf, Ali and Hirst, Pual (1995). *Religious education*, London: Routledge.

سیر تاریخی تعلیم و تربیت در ایران و اسلام
Evolution of Educational Thoughts in Iran and Islam

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشیناز:

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان نسبت به سیر آرای تربیتی ایران و اسلام و افزایش دانش و قدرت تحلیل آن‌ها در زمینه آرای تربیتی

رئوس مطالب

تبیین و تحلیل آرای تربیتی ایران باستان
تبیین و تحلیل آرای تربیتی صدر اسلام
تبیین و تحلیل آرای تربیتی پس از اسلام ایران
تبیین و تحلیل آرای تربیتی اندیشمندان مسلمان (سهروردی، ملاصدرا، ابن سینا، غزالی و...)
تبیین و تحلیل آرای تربیتی ایران در عصر حاضر
تبیین و تحلیل تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران
تبیین و تحلیل چشم انداز آینده تعلیم و تربیت ایران با توجه به سیر گذشته

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

- ۱- درانی، کمال. (۱۳۸۰). تاریخ آموزش و پرورش ایران قبل و بعد از اسلام. تهران: سمت.
- ۲- شبلی، احمد. (۱۳۷۰). تاریخ آموزش و پرورش در اسلام. محمد حسین ساکت. دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- ۳- ضمیری، محمدعلی. (۱۳۷۵). تاریخ آموزش و پرورش ایران و اسلام. شیراز: انتشارات راهگشا.
- ۴- غنیمه، عبدالرحیم. (۱۳۷۲). تاریخ دانشگاه‌های بزرگ اسلامی. نوراله کسایی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- کسایی، نوراله. (۱۳۶۳). مدارس نظامیه و تاثیرات علمی و اجتماعی آن. تهران: امیرکبیر.

۶- کسائی، نوراله. (۱۳۸۳). فرهنگ نهادهای آموزشی ایران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

7-Bagheri, Khosrow. (2001). *Islamic education*. Alhoda UK Publishing.

8-Nasr, Hossein and Oliver Leaman(1996). *History of Islamic philosophy*, London: Routledge.

9-Ulich, Robert. (1968). *History of education*, New York. University Press.

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

گروه علوم تربیتی

زبان تخصصی

Specialized Language

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشیناز: -

هدف درس

آموزش مفاهیم و متون انگلیسی فلسفه تعلیم و تربیت به منظور توسعه معلومات دانشجویان جهت استفاده از منابع انگلیسی در مطالعات و پژوهش های علمی

سرفصل درس

- مفاهیم و واژگان کلیدی و تخصصی فلسفه، تعلیم و تربیت
- نظریه های اصلی فلسفی و تربیتی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	-

منابع

1- Curren, Kandall. (2006). *A Companion to the philosophy of education*, London: Bleckwell.

2- Heyting, Frieda at al.(2001). *Methods in philosophy of education*, Routledge.

3- Marples, Roger.(1999). *Aims of education*, Routledge.

4-Carr, David. (1999). *Education, knowledge and truth: beyond the postmodern impasse*.
Routledge.

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
گروه علوم تربیتی

مبانی روان‌شناختی تعلیم و تربیت
Psychological Foundations of Education

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس

آشنایی و تعمیق دانش دانشجویان پیرامون مبانی روان‌شناختی تعلیم و تربیت و اصول آن به عنوان تئوری‌های راهنمای عمل و کمک به افزایش دانش دانشجویان در زمینه عمل تعلیم و تربیت و دستیابی به تبیین صحیح از فرایند

تعلیم و تربیت

رئوس مطالب

- تبیین و تحلیل مبانی روان‌شناختی با توجه به مکاتب و رویکردهای مختلف روان‌شناختی
- تبیین و تحلیل اصول آموزش و پرورش با عنایت به مبانی روان‌شناختی
- تبیین و تحلیل فرایند تعلیم و تربیت و عوامل مؤثر بر آن با توجه به مبانی روان‌شناختی
- تبیین و تحلیل و نقد مبانی روان‌شناختی و اصول آموزش و پرورش کشور

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- پورظهير، علی تقی (۱۳۷۶). *مبانی و اصول آموزش و پرورش*، تهران: آگاه

۲- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه (۱۳۷۲). مکتب های روان شناسی و نقد آن، تهران: سمت.

۳- سیف، علی اکبر (۱۳۸۵). روان شناسی پرورشی، تهران: نشر آگاه.

۴- شکوهی، غلامحسین (۱۳۶۸). مبانی و اصول آموزش و پرورش، مشهد: آستان قدس

۵- کدیور، پروین (۱۳۷۹). روان شناسی تربیتی، تهران: سمت.

۶- منصور، محمود (۱۳۶۹). روان شناسی ژنتیک، تهران: چهر.

7- Bigge, Morris L., & Hunt, Maurice P. (1980). *Psychological foundations of education*, 3rd Edition, Harper & Row

8- Bhahacharya, Srinibas. (2006). *Psychological foundation of education*, Atlantic Publishers and Distributors.

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

گروه علوم تربیتی

فلسفه تطبیقی اسلام و غرب

Comparative philosophy of Islam and West

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:- حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در خصوص نگرش ها و دیدگاه های فلسفی اسلام و غرب و تأثیرات متقابل آن ها بر یکدیگر

رئوس مطالب

! بررسی و تحلیل سیر اندیشه ها و مکاتب فلسفی غرب

! بررسی و تحلیل سیر اندیشه ها و مکاتب فلسفه اسلامی

! بررسی و تحلیل تطبیقی اندیشه های اسلامی و غرب و تبیین تمایزات و تشابهات

! بررسی و تحلیل تأثیرات اندیشه های اسلامی بر شکل گیری و تدریس تفکرات غربی

! بررسی و تحلیل تأثیرات اندیشه های فلسفی غرب بر شکل گیری تفکرات اسلامی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	-

منابع

۱- ابراهیمی دینانی، غلامحسین (۱۳۶۰). قواعد کلی فلسفه در فلسفه اسلامی، تهران: انجمن اسلامی حکمت و فلسفه ایران.

۲- راسل، برتراند (۱۳۶۵). *تاریخ فلسفه غرب*، چاپ پنجم، نجف دریا بندری، تهران: پروانه.

۳- ژیلسون، اتین (۱۳۵۷). *نقد تفکر فلسفی غرب*، ترجمه احمد احمدی، تهران: حکمت.

۴- مگی، برایان (۱۳۷۲). *فلاسفه بزرگ آشنایی با فلسفه غرب*، ترجمه عزت الله فولادوند، تهران: خوارزمی.

5-Popkin, Richard Henry (1999). *The Columbia history of western philosophy*, Columbia University press.

6-Naser, Seyyed Hossein (2006). *Islamic philosophy from its origin to the present, Philosophy in the land of prophecy*, UNY Press.

نظریه‌های سازمان
Organization Theories

تعداد واحد عملی حل تمرین:	تعداد واحد نظری: ۲ واحد
پیشنیاز:	نوع درس: اختیاری

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان نسبت به نظریه‌های سازمان و کاربرد آنها در مدیریت آموزشی

سرفصل درس

- نظریه سازمان چیست؟
- مفاهیم ساختار سازمانی
- متغیرهای سازمانی
- استراتژی و ساختار سازمانی (گونه شناسی، استراتژی، ساختار)
- استعاره‌های نظریه سازمان
- سازمان و رویکردهای سیستمی
- فرهنگ سازمانی
- طراحی سازمان

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	✓	✓	-

منابع اصلی

- ۱- الوانی، سید مهدی. (۱۳۷۶). *تئوری سازمان*. تهران: موج.
- ۲- دفت، ریچارد ال. (۱۳۸۵). *مبانی تئوری و طراحی سازمان*. (ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی). تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی.
- ۳- شفرتیز، جی ام. (۱۳۸۱). *تئوری سازمان: اسطوره‌ها*. (ترجمه علی پارسائیان). تهران: انتشارات ترمه.
- ۴- مشبکی، اصغر. (۱۳۸۳). *سیمای سازمان*. تهران: انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
- ۵- هچ، ماری جو. (۱۳۸۷). *تئوری سازمان*. (ترجمه حسن دانایی فرد). تهران: نشر افکار.
- 6- Hanson, E. M. (2002). *Educational administration and organizational behavior*. Allyn & Bacon. 5 Edition.

- 7- Jensen, T. J. (1994). *Educational administration*. NewYork: Center for Applied Research in Education.
- 8- Kaiser, J. S. (1993). *Educational administration Mequon*. Stylex publishing company.
- 9- Pugh, S. (1995). *Organizational theory: Selected reading*. London: Penguin Books.

پایان نامه
Thesis

تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی: ۴
نوع درس: -	حل تمرین:
	پیشنیاز: روش تحقیق

پایان نامه‌های این رشته با عنایت به مباحث و اهداف رشته باید کیفی و فلسفی بوده و انجام کارهای کمی در این حوزه مردود می باشد. استفاده از روش‌های تحقیق فلسفی نظیر تحقیق تاریخی، پدیدارشناسی، تحلیل (هرمنوتیک)، تحلیل محتوا از ضروریات انجام پایان نامه می باشد. در پایان نامه‌ها نیز پرداختن به چالش‌ها و مسایل فراروی نظام آموزش و پرورش در حوزه نظری از اهمیت بیشتر برخوردار است. در مجموع پایان نامه‌های این رشته باید زمینه را برای تغییر پایان نامه‌های دیگر رشته‌های علوم تربیتی نظیر برنامه درسی، مدیریت آموزشی و تکنولوژی آموزشی و فضا سازی برای نوسازی، بهسازی قلمرو علوم تربیتی را فراهم سازند.